

## **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

### Члан 1.

У Закону о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04), члан 87. мења се и гласи:

"Јединица локалне самоуправе може, из оквира својих права и дужности, прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине.

Накнаду из става 1. овог члана својим актом прописује скупштина јединице локалне самоуправе.

Обвезници плаћања накнаде из става 1. овог члана су имаоци права својине на стамбеним и пословним зградама, становима и пословним просторијама који се користе за становање, односно обављање пословне делатности (у даљем тексту: непокретност).

На непокретности из става 3. овог члана на којој је конституисано право закупа обвезник плаћања накнаде је закупац, а не ималац права својине.

Накнада из става 1. овог члана одређује се према површини непокретности и плаћа месечно у висини која не може бити већа од највишег износа прописаног у складу са овим законом.

Влада прописује највиши износ накнаде из става 1. овог члана.

Јединица локалне самоуправе актом из става 2. овог члана утврђује висину, обвезнике, рокове, начин плаћања накнаде и олакшице за одређене категорије обвезника плаћања.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана користе се наменски за заштиту и унапређивање животне средине према усвојеним програмима, односно локалним акционим и санационим плановима, у складу са стратешким документима који се доносе на основу овог закона и посебних закона."

### Члан 2.

Влада ће прописати највиши износ накнаде у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице локалне самоуправе дужне су да ускладе важеће прописе о утврђивању накнаде за заштиту и унапређивање животне средине у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

### Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

# Образложење

## I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 72. тачка 5) Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређивања животне средине.

## II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

### 1. Стање нормативне уређености

*Оквир права и дужности* јединице локалне самоуправе утврђен је *Уставом, Законом о локалној самоуправи* („Службени гласник РС“, број 9/02 и 33/04) и *битно измењен* новим законима у области заштите животне средине: *Законом о заштити животне средине* („Службени гласник РС“, број 135/04), *Законом о процени утицаја на животну средину* („Службени гласник РС“, број 135/04), *Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине* („Службени гласник РС“, број 135/04).

Чланом 18. став 1. тачка 9) Закона о локалној самоуправи утврђено је да се јединица локалне самоуправе стара о заштити животне средине, доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и својим интересима и специфичностима и утврђује *посебну накнаду за заштиту и унапређивање животне средине*.

*Законом о заштити животне средине* утврђена је *надлежност* јединице локалне самоуправе у питањима *заштите животне средине од локалног значаја* (чл. 13, 42. став 3, 43. став 1, 61. став 1, 62. став 2, 68. став 1, 69. став 1, 87, 100. став 1. и 109. став 4). Уведено је начело „интегралности“, „одрживог развоја“, „одговорности загађивача“, „загађивач плаћа“ и „корисник плаћа“ (члан 9.) и прописане обавезе и одговорности загађивача животне средине (Поглавље VII- Одговорност за загађивање животне средине, чл. 102-108).

*Примена начела ”загађивач плаћа”* треба да обезбеди да загађивач плаћа накнаду за загађивање животне средине када својим активностима проузрокује или може проузроковати оптерећење животне средине, односно укупне трошкове мера за спречавање и смањивање загађивања који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животној средини.

*Примена начела ”корисник плаћа”* треба да обезбеди да свако ко користи природне вредности плати реалну цену за њихово коришћење и рекултивацију простора. У складу са овим начелом, одредбом члана 84. Закона утврђено је да корисник природне вредности плаћа *накнаду за коришћење природних вредности* и сноси трошкове санације и рекултивације деградираног простора, у складу са посебним законом. У складу са чланом 10. Закона у свакој области заштите животне средине донеће се посебни закони (геолошка истраживања и експлоатација минералних сировина, коришћење земљишта, вода и шума, сакупљање и промет дивље фауне и флоре, рибарство, као и другим посебним законима). Средства остварена од накнаде распоређују се у *буџету Републике (60%) односно јединице локалне самоуправе (40%)*.

У складу са начелом «загађивач плаћа», одредбом члана 85. Закона, утврђено је да је загађивач дужан да плаћа *накнаду за загађивање животне средине*. Критеријуми за одређивање накнада за загађивање су: 1) врста, количина или особине емисија из појединог извора; 2) врста, количина или особине емисија произведеног или одложеног отпада; 3) садржај материја штетних по животну средину у сировини, полупроизводу и производу. Обвезник плаћања накнаде је свако лице које узрокује загађење животне средине емисијама, односно отпадом или производи, користи или ставља у промет сировине, полупроизводе или производе који садрже материје штетне по животну средину.

Влада је накнаду за загађивање животне средине прописала *Уредбом о врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде* („Службени гласник РС“, бр. 113/05) и *Уредбу о мерилима и условима за повраћај, ослобађање или смањење плаћања накнаде за загађивање животне средине* („Службени гласник РС“, бр. 113/05). Накнада за загађивање се одређује према *врсти загађивања животне средине* за: емисије појединачних извора загађивања; емисије произведеног или одложеног отпада; супстанце које оштећују озонски омотач; возила на моторни погон. *Обвезници плаћања накнаде* су сва правна, односно физичка лица која узрокују загађење животне средине.

*Чланом 87. Закона прописано је да јединица локалне самоуправе може, из оквира својих права и дужности, прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине у складу са својим потребама и специфичностима. Изузетно, јединица локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине може прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине и за власника теретног возила, односно правно и физичко лице која обавља послове превоза и транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из или за индустрију на њеној територији. Висину накнаде, начин плаћања, као и олакшице за одређене категорије обвезника плаћања, прописује јединица локалне самоуправе и користе се наменски за заштиту и унапређивање животне средине.*

## **2. Разлози за доношење Закона**

Основни разлози за доношење Закона о измени Закона о заштити животне средине је неправилна и недоследна примена начела установљених и садржаних у сету закона из области заштите животне средине, пре свега Закону о заштити животне средине: *интегралности, одрживог развоја, одговорности загађивача и његовог правног следбеника, „загађивач плаћа“, „корисник плаћа“, примене подстицајних мера*, као и у хоризонталном законодавству ЕУ Препорука Савета 75/436 Euratom, ECSC, EEC – принцип „загађивач плаћа“ (Council Recommendation 75/436 Euratom, ECSC, EEC - Polluter Pay Principle). Досадашња примена Закона о заштити животне средине показала је неуједначену праксу примене члана 87. Закона, односно неусклађеност у доношењу и спровођењу одлука јединица локалне самоуправе којима се прописује накнада за заштиту и унапређивање животне средине.

У примени члана 87. Закона приликом доношења одлуке јединице локалне самоуправе прописана је, уствари, накнада за коришћење природних вредности (члан 84. Закона о заштити животне средине), накнада за загађивање животне средине (члан 85. Закона о заштити животне средине), а под називом „накнада за заштиту и

унапређење животне средине“ (члан 87. истог закона). Накнада се прописује за: коришћење природних вредности односно простора; за обављање *делатности које загађују животну средину*, чије је прописивање у надлежности Републике, а не јединице локалне самоуправе. Врсте загађивања и обвезници плаћања накнаде за загађивање прописане су Уредбом Владе и загађивачи не могу плаћати двоструки порез, по истом критеријуму. Погрешна примена члана 87. представља повреду материјалних и процесних одредаба из чл. 85. и 87. Закона о заштити животне средине, чиме се прекорачују овлашћења органа локалне самоуправе утврђена наведеним одредбама Закона.

Накнада за загађивање животне средине из члана 85. Закона, под законом прописаним критеријумима примењује се на све загађиваче у Републици. Повредом овог члана, као и члана 87. истог Закона, утврђено да загађивач два пута плаћа накнаду за загађивање животне средине, чиме се доведи у неравноправан, односно неједнак положај у односу на друге загађиваче који обављају исту делатност на територијама других општина.

Изменом Закона о заштити животне средине оставарују се *општи циљеви* установљени законом односно правилна примена установљених начела и накнада које плаћају њихови обвезници по члану 84, 85 и 87. Закона:

- интеграција политике заштите и унапређивања животне и економске политике;
- усклађеност одлука јединица локалне самоуправе којима се прописује накнада за заштиту и унапређивање животне средине;
- обавезе сваког ко користи природне вредности да плати реалну цену за њихово коришћење и рекултивацију простора,
- загађивач, као обвезник, плаћа држави само једанпут накнаду за загађивање животне средине и сноси укупне трошкове мера за спречавање и смањивање загађивања који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животној средини;
- примена економских инструмената и других мера којима се унапређује квалитет животне средине.

### 3. Нека међународна искуства

*Концепт одрживог развоја* усвојила је *Европска Унија 1990*, а *Уједињене нације 1992*. године. Развијене земље, посебно чланице ЕУ и САД, политици заштите животне средине дају приоритетно место у оквиру развојних политика. *Тежиште политике заштите животне средине је висок ниво заштите животне средине и њено утемељење на економским принципима („загађивач плаћа“, „корисник плаћа“)*. Политика заштите животне средине усмерена је на изворе загађивања, с циљем да се обезбеди уравнотежен однос између развојних интереса и потреба заштите животне средине. *Интегрални приступ* проглашен је основом политике заштите животне средине и свих политика на локалном, регионалном и глобалном нивоу.

Решавање проблема индустријског загађења заснива се на примени принципа *„загађивач плаћа“* у складу са Препоруком Савета 75/436 Euratom, ECSC, EEC – принцип *„загађивач плаћа“* (Council Recommendation 75/436 Euratom, ECSC, EEC - Polluter Pay Principle) и Препоруком ОЕЦД – *„Загађивач плаћа“*. Да би испунила прописане стандарде за заштиту животне средине, индустрија мора да инвестира у

заштиту животне средине сопственим средствима и коришћењем кредита и других инструмената на тржишту капитала. *Трошкови заштите животне средине* су садржани у цени производа и услуга који проузрокују загађење у производњи и/или потрошњи. Подељени су у неколико категорија: *трошкови спречавања и контроле загађивања* *трошкови емисије* (накнада за испуштање загађујућих материја у животну средину; *трошкови за производњу, дистрибуцију и потрошњу производа штетних за животну средину*; *оптерећења корисника трошковима за коришћење услуга* (сакупљање отпадака и др), трошкови накнаде штете, укључујући и загађење настало услед удеса (значајан ниво загађивања, односно штете). За емитовање загађујућих материја део прикупљених средстава накнаде за загађивање враћа се уплатиоцима кроз финансирање опреме за контролу загађења и усавршавање технологија за смањење загађења.

*Наменско коришћење средстава* за заштиту животне средине представља кључни елемент за изградњу сврсисходног система финансирања заштите животне средине. *Финансирање* заштите животне средине у земљама у транзицији врши се углавном средствима прикупљеним *на националном нивоу*, а један део потреба се може задовољити иностраним средствима. *Превелики степен децентрализације и преношења бројних надлежности на локалне органе, који су кадровски неадекватно опремљени, у пракси се показало као отежавајући фактор за фикасну примену економских инструмената.* Из тог разлога су били бројни проблеми у примени законских прописа који су се развијали и мењали. Искуство земаља средње Европе (Пољска, Република Чешка и Словачка) показује да је оснивање *Фонда за заштиту животне средине* омогућило прикупљање значајних средстава и деловало као катализатор за битна улагања кроз одобравање повољних кредита и бесповратних средстава за инвестирање у заштиту животне средине.

### **III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА**

Предложеном изменом члана 87. прописано је да јединица локалне самоуправе може прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине, као општу обавезу. Прецизно су дефинисани критеријуми за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине и обвезници плаћања: имаоци права својине односно закупци стамбених и пословних зграда, станова и пословних просторија. Влада прописује највиши износ накнаде. Предвиђено је да висину накнаде, обвезнике, рок и начин плаћања, као и олакшице за одређене категорије обвезника плаћања прописује јединица локалне самоуправе. Средства остварена од основу накнаде користе се наменски за заштиту и унапређивање животне средине према усвојеним програмима, односно локалним акционим и санационим плановима, у складу са стратешким документима који се доносе на основу овог закона и посебних закона. Јединице локалне самоуправе дужне су да ускладе важеће прописе о утврђивању накнаде за заштиту и унапређивање животне средине у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона (чл. 1. до 3).

## IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА

### 1. Одређивање проблема који закон треба да реши

По основу члана 87. Закона у пракси се доносе одлуке којима се под називом „накнада за заштиту и унапређивање животне средине“, прописује уствари накнада за коришћење природних вредности из члана 84. Закона (промена врсте екосистема у простору, за законом установљена ограничења у режиму коришћења недржавног простора, девестиран и нерекултивисан простор и др.) и накнада за загађивање животне средине из члана 85. Закона.

Према одредби члана 84. Закона обвезници плаћања накнаде за коришћење природних вредности утврђују се у складу са посебним законима којима се уређују поједине области заштите животне средине. Део средстава ове накнаде у висини 40% уступа се као јавни приход јединици локалне самоуправе. У складу са чланом 85. наведеног закона обвезници плаћања накнаде за загађивање утврђују се према врсти загађивања која потичу од извора загађивања односно постројења која обављају делатност за коју се издаје интегрисана дозвола. Део средстава те накнаде у висини 60% уступа се као јавни приход јединици локалне самоуправе.

Члан 87. Закона даје могућност *јединици локалне самоуправе да, у оквиру својих права и дужности, пропише накнаду за заштиту и унапређивање животне средине, у складу са својим потребама и специфичностима. У пракси одредба члана 87. Закона тумачи се на такав начин да јединица локалне самоуправе има право да, као обвезнике плаћања накнаде за заштиту и унапређивање животне средине, обухвати загађиваче који су већ обвезници плаћања накнаде за загађивање животне средине из члана 85. овог закона, а чији се део уступа као јавни приход јединици локалне самоуправе на чијој се територији оствари. Наиме, чланом 98. став 1. тачка 8. под (1) Закона о локалној самоуправи прописано је да Република уступа део накнаде за загађивање животне средине јединици локалне самоуправе као јавне приходе који се остваре на њеној територији.*

Такође, у ставу 4. члана 87. утврђено је да се *средства прикупљена преко тих накнада морају наменски искористити у заштити и унапређењу животне средине, а у складу са чланом 18. став 1. тачка 9) Закона о локалној самоуправи. Међутим, програмом се у пракси предвиђају ставке које представљају ненаменско коришћење средстава (уместо за заштиту животне средине, средства би се користила нпр. за очување и изградњу саобраћајница, унапређење здравствене, социјалне и дечије заштите, изградњу амбуланте, изградњу школе и др).*

Наиме, јединица локалне самоуправе сагласно члану 87. Закона о заштити животне средине и члану 18. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи, а у вези са чланом 98. став 1. тачка 8. истог закона, може да утврди *посебну накнаду за заштиту и унапређивање животне средине* за питања од локалног значаја која произилазе из законом утврђених права и дужности.

Такође, у пракси својим актима јединице локалне самоуправе годишње утврђују накнаду за заштиту и унапређивање животне средине за власнике и закупце станова односно пословних просторија која је различита по општинама, односно градовима, како у погледу критеријума, тако и висине, односно начина плаћања (месечно/ годишње), што се може закључити из следеће табеле:

Примери појединих јединица локалне самоуправе на основу Одлука које се примењују

Назив јед. локалне самоуправе	Стамбени простор 65м <sup>2</sup>			Пословни простор 600м <sup>2</sup>		
	Месечно		годишње	месечно		Годишње
	дин/м <sup>2</sup>	Укупно динара	Укупно динара	дин/ м <sup>2</sup>	укупно динара	Укупно динара
Београд	0,60	39,00	468,00	1,20	720,00	8.640,00
Нови Сад	0,10	6,50	78,00	0,18	108,00	1.296,00
Бољевац	0,20	13,00	156,00	0,60	360,00	4.320,00
Лапово	0,30	19,50	234,00	0,70	420,00	5.040,00
Кула	0,25	16,25	195,00	0,75	450,00	5.400,00

## 2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Изменом Закона обезбедиће се остваривање *конкретних циљева*:

- примена начела *«загађивач плаћа»* која захтева примену под једнаким условима за сва правна лица која обављају привредну делатност на територији Републике Србије

- примена начела *«корисник плаћа»* на све кориснике природних вредности под условима, критеријумима и на начин који ће бити прописан посебним законима (геолошка истраживања и експлоатација минералних сировина, коришћење земљишта, вода и шума, сакупљање и промет дивље фауне и флоре, рибарство, као и другим посебним законима)

- *остваривање зајемченог права страном лицу да обавља привредну или другу делатност и права по основу улагања и пословања, под једнаким условима која су законом утврђена за домаћа лица, а у складу са чланом 57. Устава Републике Србије*

- *спречавање да јединице локалне самоуправе доносе одлуке за које нису надлежне, прописивањем накнаде за загађивање животне средине из члана 85. Закона, која је у искључивој надлежности Владе*

- *спречавање прописивања накнаде за загађивање животне средине које не спада у права и дужности јединице локалне самоуправе из члана 87. Закона и члана 98. Закона о локалној самоуправи*

- *прецизирање критеријума и прописивање горњег лимита накнаде за заштиту и унапређивање животне средине, односно обвезника плаћања (власници односно закупци стамбених и пословних зграда, станова и пословних просторија)*

- *обезбеђивање правне сигурности и равноправног положаја обвезника плаћања накнаде за загађивање животне средине у односу на друге обвезнике да ту накнаду плаћају само једном односно по члану 85. Закона*

- *спречавање ненадокнадиве штете која се наноси не само обвезнику, већ и Републици у целини, односно битно нарушавање општег интереса*

### **3. Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема**

Имајући у виду основну намеру законодавца приликом доношења Закона, природу и сложеност проблема у пракси и могућност различитих тумачења и погрешне примене члана 87. Закона, иако су донети подзаконски прописи по основу чл. 85. и 86. Закона којима се прецизно уређују *врсте загађивања, критеријуми за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезници, висина и начин обрачунавања и плаћања накнаде, услови и мерила за повраћај, ослобођење и смањење накнаде*, друге могућности нису разматране. Такође, у фази израде су посебни закони који уређују управљање природним ресурсима у складу са ЕУ захтевима (члан 84. Закона).

### **4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема**

Доношење закона је најбоље решење ради ефикасније и потпуније заштите животне средине, јер се тиме обезбеђује правна сигурност свих привредних субјеката који обављају делатност која загађује животну средину – „загађивача“ да неће за загађивање плаћати два пута накнаду (накнаду за загађивање и накнаду за заштиту и унапређивање животне средине). Такође, тиме се оправдава и доследна примена принципа „корисник плаћа“. На овај начин избећиће се у пракси слободно тумачење закона и незаконита примена, јер воља и намера законодавца није да се исти правни субјекат терети плаћањем два пореза за исту ствар под другачијим називом.

### **5. На кога и како ће највероватније утицати решења предложена у закону**

Предложено решење ће позитивно утицати на кориснике природних ресурса, односно загађиваче јер ће накнаду за загађивање и накнаду за коришћење природних ресурса изричито плаћати по основу члана 84. односно 85. Закона. Предложена решења у закону утицаће на:

1) *имаоце својине односно закупце непокретности* - стамбених и пословних зграда, станова и пословних просторија, у складу са важећим законодавством. Такође, закон предвиђа могућност прописивања олакшица за одређене категорије обвезника плаћања (то могу бити социјално угрожене категорије, куће на селу, викендице, привредни сектор-туризам и услуге и др);

2) *јединице локалне самоуправе* које ће по уједначеним критеријумима (површина непокретности, плаћање месечно) прописивати накнаду до висине чији највиши износ утврђује Влада и средства накнаде наменски трошити за заштиту и унапређивање животне средине из оквира права и дужности јединице локалне самоуправе, у складу са својим специфичностима и потребама.

При изради прописа Владе којим се утврђује највиши износ накнаде као полазна основа ће послужити постојећи износи који се наплаћују на основу донетих одлука јединица локалне самоуправе, стим што би највиши износ накнаде требало да се креће до највишег износа који је сада у примени, уз годишње усклађивање накнаде са стопом раста цена на мало, према подацима републичке организације надлежне за послове статистике.

Средства по основу ове накнаде могу се користити за следеће намене:

- Извештавање јавности о стању животне средине на територији јединице локалне самоуправе
- Едукативне програме



- План озелењавања, засађивање дрвећа, подизање нових зелених површина и одржавање постојећих
- Заштитне појасеве у околини стамбених објеката
- План уређења приобаља
- Финансирање пројеката очувања, заштите и унапређивања животне средине, у складу са локалним плановима у области заштите животне средине

## **6. Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима**

Прописивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за власника односно закупца непокретности у смислу овог закона, не изазива додатне трошкове грађанима односно привреди. Наиме, ова накнада је до сада обухватала: накнаду за власнике и закупце станова односно пословних просторија; накнаду за загађивање и накнаду за коришћење природних вредности. Предложеном изменом обвезници плаћања накнаде за коришћење природних вредности (члан 84) и обвезници плаћања накнаде за загађивање (члан 85) неће плаћати исту врсту накнаде и по члану 87. Закона, чиме се онемогућава оптерећење трошковима које су до сада сносили ови обвезници плаћања. Такође, уједначавање критеријума за прописивање накнаде за грађане, односно привредни сектор, као и утврђивање највишег износа накнаде према површини непокретности обезбедиће да *пословни сектор дели судбину грађана у одређеној локалној заједници (локалне услове)*. Предложеном изменом члана 87. обезбеђује се да Влада утврђује највиши износ накнаде које носе привредни сектори, чиме ће се спречити да се ове накнаде прописују на основу неуједначених критеријума и у различитим висинама.

## **7. Да ли су позитивни ефекти доношења закона такви да оправдавају трошкове**

С обзиром на циљеве које би требало изменом Закона остварити у односу на одговорност корисника природних ресурса односно загађивача (правилна примена начела „корисник плаћа“ и „загађивач плаћа“, односно спровођење одговорности загађивача на законит начин), а који су истовремено установљени и у јавном интересу, односно у интересу очувања здравља грађана и животне средине у целини), стога позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове.

То посебно указује чињеницу да начело „загађивач плаћа“ није начело „правичности“. Ово начело не значи казну за загађивача већ предузимање свих мера загађивача, како превентивних тако и санационих мера. Накнада која се може прописати од стране јединице локалне самоуправе само представља општу обавезу обвезника плаћања којом се доприноси спровођењу мера у области заштите и унапређивања животне средине

## **8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију**

Измена члана 87. Закона, с обзиром на питања коју уређује, нема за циљ стимулацију нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију. Утврђивањем највишег лимита накнаде спречавају се једностране одлуке јединица локалне самоуправе које би могле да доведу у питање развој појединих привредних грана.

**9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону**

Заинтересоване стране, укључујући и јединице локалне самоуправе су након доношења Закона о заштити животне средине, затражиле од Министарства науке и заштите животне средине упутство за примену члана 87. Закона. Примењујући овај члан у пракси јединице локалне самоуправе су указале да је нејасно какву врсту накнаде у смислу овог члана могу прописивати, у односу на накнаде из чл. 84. и 85. Закона. Затражено је да се измени члан 87. с обзиром да су применом овог члана обвезници доведени у неравноправни положај. Уважавајући ставове и мишљења заинтересованих страна предложено је решење којим се решава наведена правна ситуација. Изменом закона прецизније се дефинише накнада и обвезници плаћања у односу на накнаде из чл. 84. и 85. Закона, као и највиши износ накнаде који јединице локалне самоуправе могу прописати својим одлукама.

**10. Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили разлози доношења закона**

Спровођење овог закона захтева да јединице локалне самоуправе донесу своје прописе року од два месеца од дана ступања на снагу закона. Применом ове регулаторне мере обезбедиће се усаглашеност у правном систему односно доношење прописа јединица локалне самоуправе који ће бити усаглашени са критеријумима за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање утврђеним овим законом.

**V СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА**

Доношење овог закона неће изазвати трошкове у буџету Републике. С обзиром да је прописивање накнада за заштиту и унапређивање животне средине изворна надлежност јединице локалне самоуправе, сагласно пословима утврђеним Законом о локалној самоуправи, спровођење Закона неће захтевати додатне трошкове (повећање броја запослених и набавку нове опреме).

## ОДРЕДБА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈЕ СЕ МЕЊА

### *Накнада јединице локалне самоуправе*

#### *Члан 87.*

~~Јединица локалне самоуправе може, из оквира својих права и дужности, прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине у складу са својим потребама и специфичностима.~~

~~Изузетно, јединица локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине може прописати накнаду за заштиту и унапређивање животне средине и за власника теретног возила, односно за правно и физичко лице које обавља послове превоза и транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на њеној територији.~~

~~Висину накнаде из ст. 1. и 2. овог члана, начин плаћања, као и олакшице за одређене категорије обвезника плаћања, прописује јединица локалне самоуправе.~~

~~Средства прикупљена преко тих накнада морају се наменски искористити у заштити и унапређењу животне средине.~~

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МОЖЕ, ИЗ ОКВИРА СВОЈИХ ПРАВА И ДУЖНОСТИ, ПРОПИСАТИ НАКНАДУ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.

НАКНАДУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СВОЈИМ АКТОМ ПРОПИСУЈЕ СКУПШТИНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

ОБВЕЗНИЦИ ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СУ ИМАОЦИ ПРАВА СВОЈИНЕ НА СТАМБЕНИМ И ПОСЛОВНИМ ЗГРАДАМА, СТАНОВИМА И ПОСЛОВНИМ ПРОСТОРИЈАМА КОЈИ СЕ КОРИСТЕ ЗА СТАНОВАЊЕ ОДНОСНО ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НЕПОКРЕТНОСТ).

НА НЕПОКРЕТНОСТИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НА КОЈОЈ ЈЕ КОНСТИТУИСАНО ПРАВО ЗАКУПА ОБВЕЗНИК ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ЈЕ ЗАКУПАЦ, А НЕ ИМАЛАЦ ПРАВА СВОЈИНЕ.

НАКНАДА ИЗ СТАВА 1. ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПРЕМА ПОВРШИНИ НЕПОКРЕТНОСТИ И ПЛАЋА МЕСЕЧНО У ВИСИНИ КОЈА НЕ МОЖЕ БИТИ ВЕЋА ОД НАЈВИШЕГ ИЗНОСА ПРОПИСАНОГ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ВЛАДА ПРОПИСУЈЕ НАЈВИШИ ИЗНОС НАКНАДЕ.

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ АКТОМ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ ВИСИНУ, ОБВЕЗНИКЕ, РОКОВЕ, НАЧИН ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ И ОЛАКШИЦЕ ЗА ОДРЕЂЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ ОБВЕЗНИКА ПЛАЋАЊА.

СРЕДСТВА ОСТВАРЕНА ОД НАКНАДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОРИСТЕ СЕ НАМЕНСКИ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРЕМА УСВОЈЕНИМ ПРОГРАМИМА, ОДНОСНО ЛОКАЛНИМ АКЦИОНИМ И САНАЦИОНИМ ПЛАНОВИМА, У СКЛАДУ СА СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА КОЈИ СЕ ДОНОСЕ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА И ПОСЕБНИХ ЗАКОНА.